

УДК 811.161.2:81'282.2(477.43/.44)

DOI

СТЕРЕОТИПНІ НАЗВИ ЛЮДИНИ В ЦЕНТРАЛЬНОПОДІЛЬСЬКИХ ГОВІРКАХ

Інна Гороф'янюк

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Україна, м. Вінниця, вул. Острозького, 32
e-mail: gorofyanyuk@gmail.com
ORCID: 0000-0002-9836-8270

Наталія Родюк

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського
Україна, м. Вінниця, вул. Острозького, 32
e-mail: nrodiuk@ukr.net
ORCID: 0000-0003-1002-9731

У статті представлено вторинні назви людини, що виникли на ґрунті стереотипних зв'язків з реаліями сфер, які оточують людину, і зафіксовані в центральноподільських говірках української мови. Виявлено 11 донорських тематичних груп лексики, активних у говірковій номінації людини: назви представників рослинного і тваринного світу, анатомічна лексика, назви предметів побуту, одягу, музичних інструментів, їжі, імена персонажів казок, міфів, художніх творів, назви представників інших етносів, стихій природи та свят.

Ключові слова: *вторинна номінація, стереотип, назви людини, центральноподільські говірки.*

СТЕРЕОТИПНЫЕ НАЗВАНИЯ ЧЕЛОВЕКА В ЦЕНТРАЛЬНОПОДОЛЬСКИХ ГОВОРАХ

Инна Горофьянюк

Винницкий государственный педагогический университет
имени Михаила Коцюбинского
Украина, г. Винница, ул. Острожского, 32
e-mail: gorofyanyuk@gmail.com
ORCID: 0000-0002-9836-8270

Наталья Родюк

Винницкий государственный педагогический университет
имени Михаила Коцюбинского
Украина, г. Винница, ул. Острожского, 32
e-mail: nrodiuk@ukr.net
ORCID: 0000-0003-1002-9731

В статье представлены вторичные названия человека, возникшие на почве стереотипных связей с реалиями сфер, окружающих человека, которые зафиксированы в центральноподольских говорах украинского языка. Выявлено 11 донорских тематических групп лексики, активных в диалектной номинации человека: названия представителей растительного и животного мира, анатомическая лексика, названия предметов быта, одежды, музыкальных инструментов, пищи, имена персонажей сказок, мифов, произведений, названия представителей других этносов, стихий природы и праздников.

Ключевые слова: *вторичная номинация, стереотип, названия человека, центральноподольские говоры.*

STEREOTYPE NOMINATION OF HUMAN BEING IN THE CENTRAL PODILLIA DIALECTS

Inna Horofyanyuk

Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
Ostrozhskego St. 32, Vinnytsia, Ukraine
e-mail: gorofyanyuk@gmail.com
ORCID: 0000-0002-9836-8270

Nataliia Rodiuk

Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University
Ostrozhskego St. 32, Vinnytsia, Ukraine
e-mail: nrodiuk@ukr.net
ORCID: 0000-0003-1002-9731

The system of social stereotypes of speakers of any culture or language reflects the peculiarities of the national character, which is why stereotypes are undoubtedly a special subject for study. But we suggest that stereotyped secondary names may also be heuristically valuable for understanding regional ethnic features of Ukrainians' perceptions. To confirm this, we set out to analyze the stereotypical human being names on the material of the Central Podillia dialects. The subject of our study is the thematic group of the name of human being. First of all, it is due to the availability of a broad empirical base (we operate 197 nominative units fixed in the manuscript of the Dictionary of the Central Podillia dialects), as well as to the opportunity to compare our regional material with the general Ukrainian, presented in «The Vocabulary of Evaluation Nomens of Human Being in Ukrainian Dialects» by V. Lesnova (Lugansk, 2013). It reinforces the relevance of our research, on the one hand, by the presence of a number of works devoted to the nomination of human being in the Ukrainian dialects, and on the other hand, by the lack of a systematic study of the thematic group of vocabulary in the Central Podillia dialects.

The stereotypical human names fixed in the Central Podillia dialects are divided into 11 groups according to the donor thematic groups of vocabulary: names of representatives of flora and fauna, anatomical vocabulary, names of household items, clothing, musical instruments, food, heroes, names of fairy tales, myths, artists, ethnonyms, names of elements of nature and holidays. Most of the stereotyped human nominations presented in the article are not known in other Ukrainian dialects.

In the long run, analyzing the stereotypical names of different thematic groups of vocabulary can have a high heuristic potential, since stereotypical names reveal a unified image of

memories of previous contexts of use, assessment of relevant referents in the minds of speakers, and therefore provide reliable material for understanding the naive picture of the world of dialect speakers.

Keywords: *secondary nomination, stereotype, names of human being, the Central Podillia dialects.*

Система соціальних стереотипів носіїв тієї чи тієї культури, мови відображає особливості національного характеру, тому стереотипи, без сумніву, становлять особливий предмет для дослідження. Та ми припускаємо, що стереотипні вторинні назви можуть бути евристично цінними і для пізнання регіональних етнічних особливостей світосприйняття українців. Для підтвердження цього ми поставили за мету проаналізувати стереотипні назви людини на матеріалі центральноподільських говірок. Предмет нашого дослідження – тематична група назви людини – зумовлена, по-перше, широкою власною емпіричною базою (оперуємо 197 номінативними одиницями, зафіксованими в рукописі матеріалів до словника подільських говірок [5]), по-друге, можливістю зіставити наш регіональний матеріал із загальноукраїнським, репрезентованим у «Словнику оцінних номенів людини в українських діалектах» В. Леснової (Луганськ, 2013) [4]. Посилює **актуальність** нашого дослідження, з одного боку, наявність широкого корпусу праць, присвячених номінації людини та її рис в українських говірках (В. Дворянкін – східностепові, Л. Колеснік – покутсько-буковинські, В. Леснова – східнослобожанські) та в інших слов'янських мовах (Т. Бахвалова, Т. Леонтьєва, Н. Лук'янова, Л. Дуліченко, М. Кривко, К. Панютин, О. Ковальчук, А. Ковальська, Ю. Кобилінська, А. Петрович та М. Віташек-Самборська та ін.), а з іншого боку, відсутність системного вивчення зазначеної тематичної групи лексики в подільському говорі [7].

Відоме висловлювання Протагора, що людина є мірилом усіх речей. Якщо вектор оцінки повернути у зворотному напрямку, то виявляється, що людина, ословлюючи саму себе, проводить паралелі із численними явищами, предметами навколишнього світу. В основі посталих стереотипів лежить переосмислення мовних одиниць, результатом чого стають вторинні номени на позначення людини. Вторинна номінація містить оцінку позначуваного, яка здебільшого залежить від ситуацій, дій, характеристик, що лежать в основі переосмислення мовних одиниць. Залежно від умов явища й предмети дійсності можуть викликати в мовців різноманітні асоціації, які, стаючи стійкими, впливають на семантику, експресивну й стилістичну значущість, сполучуваність слова. Саме такі стійкі асоціації визначають можливості переносного вживання слова, є мотивуючими для його семантичного переосмислення [6, с. 48].

Засвідчені в центральноподільських говірках стереотипні назви людини розподілено на 11 груп відповідно до донорських тематичних груп лексики.

Осмилення людини категоріями рослинного і тваринного світу характерне для всіх мов і культур, оскільки ґрунтується на уявленнях про нероздільність людини з усією живою природою [10, с. 338].

Назви людей, в основі яких лежать стереотипні зв'язки з представниками фауни, мотивовані назвами свійських і диких, добре відомих і екзотичних тварин, птахів, частин їхнього тіла, навіть комах.

Зовнішні характеристики тварин і птахів спричинили появу таких вторинних назв людини: ¹бик 'оградний, дебелий, міцний поставою', ¹буга¹йіс'ко 'зневажливі назви для здоровила, людини високого росту і міцної будови', жи^{e1}рафа 'висока худа жінка' ко¹н'ака,

ло¹шиц'а 'людини високого росту і міцної будови', ве^uд¹м'ід' 'опецькуватий, невисокий, але товстий, незграбний на вигляд', ба¹ран 'людини, яка має кучеряве волосся', йак би^eги^e1мот 'повний чоловік з особливо великим животом', йак ги^eн¹дик 'гладкий, який має повне тіло', ¹жаба 'витрішкуватий, який має опуклі, випнуті з орбіт очі', йак ¹каче^uчка 'крива людина. На позначення довгоногого чоловіка засвідчено вторинний номен жура¹вел', жінку назвуть ле^uлека, ¹чапл'а, ¹цапл'а. Лексема дзьоб 'частина тіла птаха' стала твірною для номінацій задзьобаний 'замурзаний', дз'о¹бан' 'людина з довгим носом'. Стереотипні уявлення діалектоносіїв про властивості тварин, птахів і комах, утілені в приказках, піснях, казках, стали підґрунтям для постановня таких вторинних назв людини, як па¹виц'а 'гордівниця, горда жінка, дівчина' (пор.: Там гуляла Бондарівна, як пишиная пави (Нар. тв.)), во¹рона 'роззява, неуважна людина' (пор.: Ворона тобі в рот залетить (Нар. тв.)), о¹сел, в'і¹сл'ук 'уперта людина' (пор.: Осел ослом, хоч і золото на собі має (Нар. тв.)), га¹д'ука 'дуже зла, сердита жінка' (пор.: Гадюку як не грій, вона все одно вкусить (Нар. тв.)), йаг¹н'атко 'слухняний, який підкоряється, не суперечить нікому' (ягня – маля вівці: Як овечка, не скаже ні словечка (Нар. тв.)), ¹божа ко¹роўка 'послушний, який підкоряється, не суперечить нікому, слухняний' (за повір'ям, райська комаха, що літає до неба і передає Богові від людей прохання, приносить відповідь [2, с. 566]), йак ин¹дик 'надутий, який образився, має сердитий вигляд, незадоволене обличчя' (Ходить, як індик переяславський (Нар. тв.)), йак ¹кр'іт 'сліпа людина, яка нічого не бачить' (символізує сліпоту не лише фізичну – сліпий, як кр'іт, а й духову [2, с. 316]). Спостережено в говірковій номінації людини і явище народної етимології – переосмислення назви за фонетичною подібністю явищ: бур¹сук 'буркотун, буркотлива людина, яка говорить тихо і невиразно'; зауважимо, що в інших українських діалектах таку назву не фіксували [4]. Не засвідчені в інших українських говорах і такі номінативні одиниці, як сли^eмак 'нудна, скучна людина', йак камба¹ла 'підсліпуватий, той, що погано бачить; із поганим зором', ¹кін', ¹сере^uд'ноч'і 'т. с.'.

Рослинний світ справіку оточує людину, тому й асоціативні зв'язки з ним у процесі ословлення світу людиною є універсальними й сталими. У центральноподільських говірках засвідчено такі стереотипні назви людини, похідні від флорономів: то¹пол'а 'високоросла жінка', реп¹йах 'причепливий, який надмірно нав'язується', го¹рохл'анка 'кучері, закрутки волосся природні або завиті', па¹тика, ло¹мака 'висока худа жінка', стру¹чок, сте^u1бел' 'високий худий чоловік', сухо¹ст'її 'худорлявий чоловік', 'худа жінка', 'високий худий чоловік'. Припускаємо, що семема 'непотрібний' стала визначальною при перенесенні назви невеликої частини стовбура дерева разом з корінням, яка залишилася після його часткового знищення на нерозумну людину – пе¹н'ок; у говірці с. Стадниця Вінницького р-ну Вінницької обл. ще й деталізують: вер¹бовий пе¹н'ок, бо в'ін н'іку¹дшин'її. Вторинний номен пе¹н'ок також уживають зі значенням 'присадкуватий, невисокий на зріст'. Субстантив ду¹бовий засвідчено із вторинним значенням 'дурний, розумово обмежений чоловік'. Також негативні риси людини асоціюються із відповідними характеристиками плодів рослин: чир¹вивий 'лінивий', гни¹лиї 'неохайний чоловік'. Засвідчено композит нахили^e1в'ітка на позначення слухняної людини, яка підкоряється, не суперечить нікому; назва не відома в інших українських говорах [4].

Значна частина назв осіб, похідних від назв флорооб'єктів, побудована за моделлю компаратива: йак ка¹пуста 'гладуха, непомірно повна жінка', йак ка¹чанчик 'присадкуватий, невисокий на зріст, але міцний, кремезний', йак ¹дуб 'присадкуватий, невисокий на зріст, але міцний, кремезний', йак ¹г'їлка 'високий худий чоловік', йак ко¹лода 'про ледачу людину', йак ¹горстка 'худа людина невисокого зросту'.

У семантичному полі лексеми *на¹с'ін:ик* у говірці с. Синарна Оратівського р-ну Вінницької обл. засвідчено пряме значення – ‘огірок, залишений на насіння’ та переносне – ‘неодружений чоловік’: *на ста¹рих паруб¹к'іу¹ тоже¹ кажут на¹с'ін:ик*. Спостерігаємо також розвиток семантики флоронома *лубок* ‘липова кора, з якої плетуть постолі’ → ‘стара людина’ (с. Демидівка Жмеринського р-ну Вінницької обл.).

Відомі спостереження у сфері слов'янської експресивної антропонімії щодо більш частого використання тваринних образів для створення негативної оцінки [8, с. 46–47], натомість рослинні образи, навпаки, частіше використовуються в позитивному плані номінації людини [10, с. 338]. Ці висновки дослідників підтверджуються й проаналізованим подільським діалектним матеріалом.

Активною групою донорської лексики для номінації людини є назви предметів побуту. Стереотипні асоціації у вторинній номінації людини найчастіше ґрунтуються на зовнішній подібності реалій. Зокрема, високий худорлявий чоловік може отримати назви в говірках, співвідносні з довгими тонкими предметами: *тичка*, *шча¹бел'*, *ба¹т'іг*, *тр'іска*, *в'іхот'*, *шланг*; жінку такої статури назвуть *дра¹бина*, *те^uр¹ниц'а*. На позначення високого чоловіка засвідчено вторинні назви *дишло*, *дишел'*; жінки – *гоїдалка*. Низькорослого чоловіка назвуть *пупс'ік*, *курачиї пере¹лаз*. Асоціативні зв'язки людини високого росту і міцної будови з великим, переважно дерев'яним молотом або взагалі великою дерев'яною палицею з потовщенням на кінці [9, с. 330] стали основою появи вторинної назви *доўбн'а*. Подібність людини та предмета за зовнішніми характеристиками є мотиваційним підґрунтям низки вторинних назв: *мако¹г'ін*, *йак¹ ложка* ‘лисий’, *ко¹ниц'а*, *торба з г¹рисом* ‘непомірно повна жінка’, *л'ал'ка*, *л'алочка* ‘красуня, вродлива дівчина, жінка’, *бан'катий* ‘людина, яка має опуклі, випнуті з орбіт очі’.

Функційні особливості предметів також активно задіяні у творенні вторинних назв людини в говірках. Здатність видавати шум предметом – основа стереотипних назв *мли^eнок*, *мли^eночок*, *ман¹тачка* ‘балакун, балакучий чоловік’. Рухливість предмета – *дзига*, *ве^uре^uтено*, *шило* ‘непосидлива дитина’. Затемнений мотив перенесення назви засвідчено в таких номенах: *д¹вер'і* ‘дурний, розумово обмежений’, *йак¹ п¹ропка* ‘дурна жінка’, *лантух* ‘лінивий, який лінується’, *т¹р'анка* ‘плакса, дівчина, жінка, яка часто плаче, схильна до сліз’, *коп'і́йа* ‘дуже схожий на когось’.

Клєпка – кожна з опуклих дощочок, з яких складається бочка, діжка тощо; у народі – символ необхідного розумового складника [2, с. 290], на основі чого розвинулися фразеологізми, засвідчені в центральноподільських говірках: *к¹лепки не¹ма ў голо¹в'і*; *не хва¹тайе к¹лепки*; *не хва¹тайе к¹лепки ў голо¹в'і / т¹реба ўс¹тавити*; *к¹лепки не¹ма йед¹нойі*; *бу¹ла к¹лепка¹ липова і та¹ випала* [3, с. 133]. Згорнулися ці сталі вислови в субститути *беск¹лепкиї* ‘дурнуватий’ і навпаки – *к¹лепаний* ірон. ‘розумний’.

Назви одягу, взуття, їхня характеристика стали основою для появи стереотипних назв людини *т'іс¹ний чоло¹в'ік* ‘скупий’, *бала¹боник* ‘базікало, балагур’, *лейбик* ‘лінивий чоловік’, *вал'анок* ‘дурень’.

Спорадично назви музичних інструментів є похідними для назв людини: *бала¹лайка* ‘пустотливий, який часто пустує’, *бубон*, *йак бара¹бан*, ‘лисий, з лисиною або без волосся’.

Зовнішні характеристики, особливості поведінки персонажів казок, міфів, художніх творів викликають у мовців асоціації зі своїми знайомими, отожд народжуються й активно вживаються такі вторинні назви людей: *ан¹цихрист* ‘зірвиголова, шибеник’, *бура¹т'іно* ‘людина з довгим носом’, *че^uбу¹рашка* ‘вухань, людина з довгими, великими або відстовбурченими вухами’, *м'і¹гера* ‘зла, сварлива жінка, дівчина’, *бога¹тур* ‘сильний, який

має велику фізичну силу», *зе^нрку^ллес* ‘здоровило, силач’, *зи^ед^лке кач^ен^а* ‘дівчина-підліток’, *ко^лшчеї* ‘дуже худий чоловік’, *коти^его^лрошко* ‘кремезний, міцної будови тіла’, *л^лл^лпунт*, *тара^лпун^{ка}* ‘низкоросла людина’, *воўку^ллака* ‘сердита, непривітна людина’.

Номінуючи людину, твірні слова знаходять і серед назв їжі: *пампу^лхатий*, *пам^лпушка* ‘круглолиций, повновидий (про людину)’, *сало* ‘силач’, *су^лхар* ‘худорлявої людина’, *та^лран^{ка}* ‘худорлявий чоловік’, *вишкре^нбок* ‘низкоросла людина’, *сп^ліртоз^ллиў* ‘п’яниця’, *міа^лкушка* ‘невпевнена у собі людина’.

Кожний народ має стереотипне сприйняття представників інших етносів, що й закарбовується у вторинній номінації людини: *аз^лі^лйац^кий* згруб. ‘злий, поганий чоловік’, *йе^лгипник* ‘сварлива людина’, *турок* ‘невихована людина’, *тур^лкатий* знев. ‘дурнувятий, нетямущий’, *циган* ‘хитрун’. Цілком закономірно, що етноніми використовуються у вторинній номінації людини із негативною характеристикою: у народній культурі ставлення до представників інших етносів визначається поняттям етноцентризму, коли «свої» традиції, «своя» релігія, «свої» звичаї і «своя» мова протиставляються «чужому», а значить дикому, шкідливому [1, с. 2].

Стихії природи також викликають у людини низку асоціацій, які закарбовуються у вторинних назвах людини: *в^літе^нр* ‘поспішливий, який завжди поспішає щось швидше зробити’, *п^лії^лме во^лда*, *не п^лії^лме во^лда* ‘хитрий’.

Навіть елементи народного календаря номінаційно задіяні в називанні людини – *на^лпаса дивитис^а* / *а Мико^ллайа бачити* ‘косоокий’. Зауважимо, що описові назви, зафіксовані в центральноподільських говірках, не відомі в інших українських діалектах.

Універсальним способом переносного називання є синекдоха, яка, закономірно, активна в номінації людини: назва частини тіла стає твірною основою для назви людини: *ру^лкатий* ‘зłodійкуватий’, *киш^лкань* ірон. ‘людина, яка неохайно носить свій одяг’, *слиз^лкий* *на йа^лзик* ‘хитруватий, проноза’, *темний на оч^лі* ‘сліпий’, *з^лбитий*, *йак ку^ллак* ‘міцний’, *башко^лвитий*, *мозго^лвитий*, *мозго^лвар*, *розу^лмака*, *голо^лва на п^ллечах* ‘розумний’, *к^лістка*, *сухо^лребре* ‘худорлява людина’.

Висновкуємо, що в номінації людини мовець стереотипізує явища дійсності різних сфер – від власного тіла до абстрактних понять народного календаря. Загалом до поля зору людини потрапляють реалії рослинного і тваринного світу, власне тіло, предмети побуту, одягу, музичні інструменти, їжа, персонажі казок, міфів, художніх творів, представники інших етносів, стихії природи та навіть народний календар. Стереотипи, які виникають в уяві мовця, постають як знаки, якими він вербалізує свої ціннісні орієнтації в житті, власний спосіб життя, господарську діяльність – окреслює свій утилітарно-культурний обшир.

У **перспективі** аналіз стереотипних назв різних тематичних груп лексики може мати високий евристичний потенціал, адже стереотипні назви розкривають згорнуті в єдиний образ спогади про попередні контексти вживання, оцінки відповідних референтів у свідомості мовців, а тому дає надійний матеріал для пізнання наївної картини світу діалектоносія.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белова О. В. Этнические стереотипы по данным языка и народной культуры славян (этнолингвистическое исследование) : автореф. дисс. на соискание науч. ст. доктора филол. наук : спец. 10.02.03 «Славянские языки». Москва, 2006.
2. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури: Словник-довідник. Київ : «Довіра», 2006. 703 с.

3. Краєвська Г. П. Народновиробнича термінологія центральноподільських говірок: Матеріали до «Лексичного атласу української мови». Вінниця : ТВОРИ, 2017. 204 с.
4. Лєснава В. Словик оцінних номенів людини в українських діалектах. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 304 с.
5. Матеріали до словника подільських говірок : рукопис. Зберігається на кафедрі української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
6. Парій А. В. Роль конотацій у формуванні фразеологічного значення. *Мовознавство*. 1988. № 1. С. 45–48.
7. Подільський говір: Бібліографічний покажчик / Уклад. : І. В. Гороф'янюк, Н. Д. Коваленко, Т. М. Тищенко. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2013. 141 с.
8. Сикимих Б. Невестинска имена: од хипокористика до пејоратива. *Српски језик*. Београд. 1998. Год 3. Бр. 1–2. С. 29–54.
9. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1970–1980. Т. 2. 1971. 550 с.
10. Толстая С. М. «Человек живет, как трава растет». *Пространство слова. Лексическая семантика в общеславянской перспективе*. Москва : «Индрик», 2008. С. 338–346.

REFERENCES

1. Belova O. V. Etnycheskye stereotypy po dannym yazyka y narodnoi kultury slavian (etnolynhvystycheskoe yssledovanye) : avtoref. dyss. Na soiskaniye nauch. st. doktora fylol. Nauk : spets. 10.02.03 «Slavianskye yazyki». Moskva, 2006.
2. Zhaivoronok V. V. Znaky ukrainskoi etnokultury: Slovnyk-dovidnyk. Kyiv : «Dovira», 2006. 703 s.
3. Kraievska H. P. Narodnovyrobnycha terminolohiia tsentralnopodilskykh hovirok: Materialy do «Leksychnoho atlasu ukrainskoi movy». Vinnytsia : TVORY, 2017. 204 s.
4. Liesnova V. Slovyk otsinnykh nomeniv liudyny v ukrainskykh dialektakh. Luhansk : Vyd-vo DZ «LNU imeni Tarasa Shevchenka», 2013. 304 s.
5. Materialy do slovnyka podilskykh hovirok : rukopys. Zberihaietsia na kafedri ukrainskoi movy Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho univertsytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho.
6. Parii A. V. Rol konotatsii u formuvanni frazeolohichnoho znachennia. *Movoznavstvo*. 1988. № 1. S. 45–48.
7. Podilskyi Hovir: Bibliohrafichni pokazhchyk / Uklad. : I. V. Horofianiuk, N. D. Kovalenko, T. M. Tyshchenko. Vinnytsia : TOV firma «Planer», 2013. 141 s.
8. Sykymyh B. Nevestynska ymena: od khypokorystyka do peјoratyva. Srpsky jezyk. Beograd. 1998. Hod 3. Br. 1–2. S. 29–54.
9. Slovnyk ukrainskoi movy: v 11 tt. / AN URSR. Instytut movoznavstva; za red. I. K. Bilodida. Kyiv : Naukova dumka, 1970–1980. T. 2. 1971. 550 s.
10. Tolstaia S. M. «Chelovek zhyvet, kak trava rastet». *Prostranstvo slova. Leksycheskaia semantyka v obshchslavianskoi perspektyve*. Moskva : «Yndryk», 2008. S. 338–346.

Гороф'янюк Інна Валентинівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Україна).

Гороф'янюк Інна Валентиновна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українського язика Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Україна).

Gorofyanyuk Inna, Ph.D. in Philology, Associate Professor of the Ukrainian Language Department at Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia (Ukraine).

Родюк Наталія Юріївна, кандидат філологічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна).

Родюк Наталя Юрьевна, кандидат філологічних наук, доцент, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна).

Rodiuk Nataliia, Ph.D. in Philology, Associate Professor, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia (Ukraine).

Стаття надійшла: 15.01.2020

Статтю прийнято до друку: 22.01.2020

УДК 811.161.2'373.2

DOI

ОСОБЛИВОСТІ СЛОВОТВОРУ В МІКРОГІДРОНІМІЇ

Наталія Павликівська

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

Україна, м. Вінниця, вул. Острозького, 32

e-mail: natapavlikivska@ukr.net

ORCID: 0000-0002-2297-4872

У статті йдеться про мікрогідроніми Вінницької області, зокрема про їх особливі словотворчі типи.

Матеріалом дослідження слугували «Словник мікрогідронімів Вінниччини» (2013) та укладена ономастична картотека (2020).

Увагу зацікавлено на тому, що мікрогідроніми є відкритою системою і здатні поповнювати склад пропріальної української лексики. Тому ми продовжуємо їх досліджувати як у семантичному, так і словотвірному аспектах.

Ключові слова: *гідроніми, мікрогідроніми, пропріативи, словотворчі типи.*

ОСОБЕННОСТИ СЛОВООБРАЗОВАНИЯ В МИКРОГИДРОНИМИИ

Наталія Павликивская

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

Україна, г. Вінниця, ул. Острожского, 32

e-mail: natapavlikivska@ukr.net

ORCID: 0000-0002-2297-4872

В статті проаналізовані мікрогідроніми Вінницької області, в частині їх особливі словотвірні типи.